

GERD

Halmøe er vår nye unionspresident. Hun kommer fra Stavangerklubben og har vektige ord å si oss.

Les side 3

GO GREEN

er byttet ut med *"Working for a healthy environment"*. Møt den nye SIE-presidenten! Side 4

INGEGERD

Dirtorf er svensk soroptimist som er svært interessert og opptatt av Norgesunionens arbeid i Moldova. Etter et besøk i landet, vil hun og hennes klubb støtte arbeidet som gjøres

Les mer på side 18

Organ for Larvik soroptimistklubb nr. 36 - Årgang 19 - 2013

sorord

LARVIKKLUBBEN SOMMERMØTE PÅ GOPLEDAL
10. JUNI 2013

Larvikklubben på siste møte før sommeren:

1.rekke f.v.: Margaret Støle Karlsen, Maria Brekke Jakobsen, Hilde Eskedal, Mona Sveistrup, Torunn H. Haarberg, Kari Reine og Anne-Brit Hellerud. 2. rekke f.v.: Hanne Clason, Jane Sandli, Anne-Gro Gutterød, Marion Andersen, Jorunn Sjønnesen, Britt Ohrem Brastein, Lill Bjørvik, Sølvi Snedal Tufte, Tove Akre, Ina-Maria Snedal Tufte, Kari Linnestad og Gro Stalsberg.

les om møtet på side 5 og 6

MARIA

Brekke Jakobsen forteller om hvorfor hun ble soroptimist og hvorfor hun vil fortsette å være det!

Les mer på side 38

LIV HØIBØ

deltok med glede på klubbens vinsmakingskveld! Et vellykket arrangement som du kan lese mer om på side 24

PRESIDENTENS 2 MINUTTER

Jeg har vært soroptimist en årrekke.

I sin tid bodde jeg i Mo i Rana, og da jeg ble spurt om jeg hadde lyst til å bli med i soroptimistklubben var det ikke nei i min munn. Jeg hadde lest om denne organisasjonen hvor alle hadde forskjellig yrkesbakgrunn – og det høstes spennende ut. Det eneste kjedelige var at vi sto i ferd med å flytte sørover, og da syntes jeg det ble feil å bli medlem på Mo. Neida, sa moværingene. Bli med hos oss, du, så kan du overføres til Larvik og bingo har du masse bekjente. Og det stemte!

En ting er at klubblivet kan hjelpe en til å bli tryggere på seg selv, en annen er at det åpner dører. I yrkessammenheng har jeg reist en god del rundt om i landet. Og det har skjedd mer enn én gang at jeg har vært i kontakt med lokale soroptimister som har tatt seg av en søring på tur. Det varmer når man føler kvinnefellesskapet.

Jeg ikke bare tror, men jeg vet, at verden er blitt litt mer mangfoldig på grunn

av soroptimister jeg har truffet rundt om. Det gjelder i Norge, men det gjelder også Moldova og Rwanda. Det har vært en udelt glede å komme litt bak turistfasaden. Jeg oppfordrer alle som har tid og anledning til å delta der det er mulig, i første rekke distriktsmøter og representantskapsmøter. Det kan være du må ta deg selv i nakken for å bruke en verdifull lørdag på et soroptimisttreff; jeg har selv gjort det mange ganger, men – jeg har faktisk aldri angret. Setter man av dato tidlig nok (f.eks. Arendal 23.-25. mai) så lar det seg ofte gjøre å få det til.

Jeg ønsker dere alle en riktig god jul og håper at vi alle får et godt nytt år.

*Julehilsen fra Lill***Kjære alle sammen!**

Jaha, så er min tur til å komme med presidentens lille innspill; en inspirerende oppgave. Neste gang er det kanskje din tur. Presidenter kommer og presidenter går, og det er jo faktisk et av de bena som klubben og soroptimismen står på. I våre dager får skolebarn god trening i å stå fremfor klassen og legge frem prosjektoppgaver eller holde foredrag. Tidligere var ikke det så vanlig, og svært mange var engstelige for å si noe til en forsamling, stor eller liten.

Soroptimistklubben er nettopp ment å være et forum hvor man kan øve seg litt. Her kan man være sikker på at alle vil en vel og er positivt innstilt. Og det at vi ikke er flere enn at alle må påta seg et verv eller en oppgave med jevne mellomrom, gjør noe med oss.

**Kontakt-
info**

Larvik
Soroptimistklubb
President
Lill Bjørvik
Sekretær

Torunn H. Haarberg
Kasserer

Gro Stalsberg
Klubbens adresse:

Larviksveien, Stavern

Redaksjonen for Sorord:

Torunn H. Haarberg
Sølvi Snedal Tufte
Margaret Støle Karlsen
Lill Bjørvik
Hanne Clason

Vår nye unionspresident Gerd Halmø, Stavanger, informerer!

Hva står i fokus for Norgesunionen de neste to årene? Les hilsen fra vår nye unionspresident Gerd Halmø som vi har sakset fra våre nettsider 1. oktober 2013:

Godt nytt år!

Etter mange års arbeid i oljebransjen føles det ganske naturlig for meg å ønske dere alle et godt nytt år. Gasskontraktåret går fra oktober til oktober, og det samme gjør soroptimiståret!

Etter to år med erfaringsoverføring er det tid for Stavangerklubben til å ta over unionsstyret. Vi gleder oss og vil gjøre vårt beste for å lede organisasjonen fremover. Vi har støtte i et flott apparat av tillitskvinner, og vi vet at det er masse aktivitet rundt i våre 66 klubber.

Vi er en del av en stor og slagkraftig internasjonal organisasjon. Med rundt 90 000 medlemmer globalt er vi en viktig røst når det gjelder å påvirke forhold for kvinner. Stemmerettsjubileet i år har minnet oss på at vi er kommet langt her hjemme. Men det er mange av våre medsøstre som fortsatt har bortimot 100 års utvikling å ta igjen. Vi kan påvirke gjennom den viktige rollen Soroptimist International har til FN og andre internasjonale aktører, og vi kan jobbe aktivt med våre egne prosjekter både i inn- og utland.

Vi har nå en 10-årig historie i Moldova, med aktiv innsats mot menneskehandel og med å bidra til utdanning av unge mennesker. Vi har etter hvert startet opp 5 klubber der, hver

med sin norske fadderklubb og med lokale prosjekter. En viktig oppgave for unionen fremover er å gi god støtte til disse klubbene og deres aktiviteter. Lokalt engasjement er nøkkelen, både i Moldova og på alle de andre prosjektene som klubbene våre driver frem.

Et viktig punkt i vår strategiplan 2011-2015 er å bidra til utdanning av kvinner og gjøre dem i stand til å utøve ledelse. Dette vil vi fortsatt gjøre bl.a. gjennom soroptimistenes eget Utdanningsfond som i mer enn 25 år har gitt stipend til unge kvinner i Sør, - de som har minst muligheter. Både Utdanningsfondet og Moldova-prosjektet har vunnet høye utmerkelser i soroptimistenes internasjonale organer, og Moldova-prosjektet har fått fortjent anerkjennelse fra FN. Det nytter!

Vi har startet andre runde av vårt eget mentorprosjekt her i Norge. Gjennom personlig veiledning fra soroptimister skal unge innvandrerkvinner gjennom et år hjelpes til å videreutvikle sine evner, få økt kunnskap om arbeidslivet og bedre sine muligheter til å komme i arbeid. Neste år skal vi foreta en grundig evaluering for å avgjøre om dette er en aktivitet som vi skal videreføre. Mange klubber også har egne prosjekter som er rettet mot å integrere innvandrerkvinner i lokallivet. Disse og en rekke andre lokale prosjekter synliggjør i det daglige at vi tar samfunnsansvarsrollen vår alvorlig.

Våre to siste presidenter for Europaføderasjonen har hatt som sine motto «Go for Water» og «Go for water and food». Fokus på å skaffe rent vann og sunn mat til alle har vært bakgrunnen for mange prosjekter som er blitt gjennomført. Fellesprosjektet «Life

StrawFamily» i Moldova har bidradd til renset drikkevann i en rekke småsamfunn. Aktiviteten der blir nå dreid mot brønnopprensning som en mer langsiktig, bærekraftig løsning for å sikre hygienisk drikkevann. I Tanzania sikres en rekke barneskoler drikkevann gjennom et omfattende klubbprosjekt. Lokale soroptimistklubber driver frem prosjektene med sterk støtte fra norske klubber og inntekter fra bl.a. salg av «Lilla sløyfer».

Motto for den påtroppende presidenten i SIEs arbeidsområde «Working for a healthy Environment» vil sette fokus på ressursbruk i bred forstand. Hun ønsker prosjekter om bedre bruk av alle typer ressurser; vann, jord, skog, mat, energi, - og setter dette inn i et globalt perspektiv. Det er et mål for Norgesunionen til enhver tid å prioritere tiltak som støtter opp under SI og SIE sine prosjekter. Vi vurderer derfor om unionens vannambassadør bør tillegges et utvidet arbeidsområde og omfatte miljø i bred forstand. Her ligger spennende nye muligheter for gode prosjektaktiviteter både her hjemme og ute.

Unionen vår fyller 75 år i 2014. Det vil vi markere på ulike vis. Vi er i ferd med å planlegge et jubileumsskrift, vi vil vurdere informasjonstiltak og vi ønsker en markering på R&L møtet i Arendal i mai. Enda en god grunn til å ta turen dit!

75 år er en respektabel alder. Vi er

fortsatt en livskraftig organisasjon, men vi må strebe etter videre utvikling og ønsker oss mange nye, yngre yrkesaktive kvinner inn i organisasjonen. Rekruttering vil ha spesiell fokus de neste to årene, og unionsstyret vil følge opp og støtte dette arbeidet. Vi vil også legge vekt på bruk av gode informasjonsverktøy og ytterligere søke å forbedre og effektivisere kommunikasjonen og driften av organisasjonen.

Utgangspunktet er veldig godt, og så

må vi alle satse på å bli enda bedre. Nye medlemmer vil sikkert være med å revitalisere klubbene, og vi må møte dem med all den erfaringen vi har og vise dem gleden ved å være med i en slik flott og viktig organisasjon. Og vi skal verne om samholdet og den gode møteplassen klubbene er for våre medlemmer. Trivsel og glede må stå i fokus.

Harstad-klubben har gjort en stor innsats i to år. Nå vil jeg og det nye styret gjøre vårt for at dette fortsatt blir skikkelig kjekt!

Lykke til alle sammen!

Hilsen Gerd

Ny SIE-president, danske Ulla Madsen

Vår nye føderasjons-president, 2013-2015, er Ulla Madsen fra SI Kastrup-Taarnby, Danmark.

Hun har vært medlem siden 1992. Hun arbeider som senior- finansrådgiver for Svenska Handelsbanken, en av de største og sterkeste bankene i Norden. I tillegg har

hun ansvar for risikostyring. Tidligere hadde hun også lederstillinger som filialsjef for Forstædernes Bank Limited. Ulla har en master i ledelse og en bachelorgrad for handel i organisasjon og markedsføring.

Som president i SIE, er Ulla

medlem av Soroptimist International med stemmerett.

Bærekraftig utvikling og miljø er et tema som står hennes hjerte nært. I tillegg til hovedmålene i organisasjonen vår: utdanning, kvinners selvstendighet, og vold mot kvinner, er hennes slagord for toårs-perioden

"Working for a healthy environment"

Elinora
ELINORA CONSULTING

Spesialister i styrearbeid for små og mellomstore bedrifter.

Kjell Standal

Tlf. 70 10 09 70 • Faks 70 13 78 04 • www.elinora.no

FN-sambandet er et uavhengig informasjonssenter med FN og internasjonale spørsmål som arbeidsområde. Målet er å øke kunnskap og skape debatt om disse temaene i Norge.

Målgruppene er alt fra skoleverket og mediene til publikum for øvrig. FN-sambandet har rundt 30 ansatte over hele landet, med kontor i de største byene.

Verdensorganisasjonen United Nations Associations finnes i over 100 land.

FAKTA

SOMMERMØTE PÅ GOPLEDAL

Her er vi samlet med vakker utsikt over Farrisvannet.

Det er trekning av gevinster som foregår og loddsalget tidligere på kvelden, gikk strykende.

Sommermøtet er alltid et ekstra spesielt møte.

Det er det siste før ferien og det er lenge til neste gang vi møtes. Vi er utendørs og det er som oftest pent vær; vi har lite program og har satt av mye tid til å prate sammen.

Slik ble det på sompermøtet vårt 2013, også!

Sølvi og Ina-Marie inviterte oss alle til sommerstedet sitt: Gopledal. Et fantastisk idyllisk sted tett ved Farris og med super kveldsol. Gopledal er et gammelt bruk som har en lang historie. Se faktaboksen.

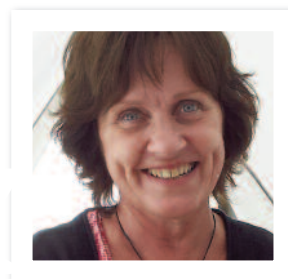
Etterat lysene var tent og appellen lest av president Torunn, fortalte Sølvi om gårdens historie og hvilke planer familien Snedal har for stedet videre. De er mange som har ansvar/eierforhold til stedet, men det går fint å fordele arbeid/økonomi og tilstede-

værelse på Gopledal. Et flott sted som Larvik soroptimistklubbs medlemmer har vært invitert til også tidligere.

En liten ekstra seremoni ble det da et tidligere medlem, Kari Reine, ble ønsket velkommen som nytt medlem i klubben. Vi er stolte og glade for at Kari har valgt å bli medlem igjen og fadderene fra forrige gang, Tove og Margaret, var svært fornøyd over å kunne ta på seg fadderoppgaven igjen for Kari!

*Velkommen,
Kari!*

Vi sitter i kveldsola og spiser, prater og har det trivelig. Alle hadde med mat og drikke hver for seg og Sølvi hadde bakt to kaker som begge frembrakte superlativer!

Sølvi fortalte om Gopledals historie og Hilde og Torunn følger nøye med.

Vi fikk omvisning på gården og dens bygninger, her Gro, Lill, Kari og Jane interesserte "kikkere" og nedenfor: Margaret og Britt, Ina-Maria, Sølvi og Anne-Brit.

Gopledal er en gård som ligger i sørøstre del av Farris, nord for Månejordet og sør for Fossene i tidligere Hedrum kommune, nå Larvik. Den har gårdsnummer 13. Det går en vei fra Månejordet og ned til Gopledalen. Etter å ha passert gården Gopledal, ender Gopledalsveien ved vanninntaket til Larvik vannverk. Det var vei her allerede for over 200 år siden.

Navnet kommer av gople = stor-klokke (*Campanula latifolia*). Ordet er beslektet med det gammelnorske ordet *gaupn* = den hule hånd eller neve.

Fram til 1700-tallet var Gopledal en del av gården Trettenes, som lå på neset mellom Gopledalsbukta og Fossanebukta. I 1620 er det nevnt ei sag på Trettenes. Gården tilhørte på dette tidspunktet eierne av gården Torstvet, men ble delt i tre i løpet av 1700-tallet. Gopledal ble et eget bruk med 2 skinns skyldverdi.

Eierforhold

Anfinn Pytten på Torstvet 1615
Ole Anfinnsen Pytten ca 1630
Enka hans, Barbro Rasmussen 1649
Lars Paulsen fra Torstvet - halve Trettenes ca 1650
Nils Lange på Fresje - andre halvpart ca 1650
Fogden Søren Hercules kjøpte Langes del 1672
Grev Ulrik Fredrik Gyldenløve kjøpte Hercules del 1683 samtidig med at han også kjøpte delen som tilhørte Torstvet
Treschow overtok Gopledal 1835.
Nå altså i familien Snedals eie.

Andre forhold

Sagbruksforvalter Realf Wright benyttet Trettenes som havn i 1701. Sommeren 1889 bodde tegner og maler Theodor Kittelsen på gården Gopledal. Han laget både tegninger og malerier fra området. Kort tid etter ble han gift med Inga Dahl fra Larvik

lokalhistorie.no.

Pølseutdeling gir prosjektpenger!

President Lill deler ut pølser med stor glede og et smil "attåt"!

Mor Godhjertas glade versjon. Ja.

Jan Erik Vold hadde en bok med den tittelen en gang. Og omtrent sånn følte vi oss også, der vi sto og delte ut pølser og brus med begge hender. Stor takk til Sølvi som gav oss denne muligheten til å være veld-

ig, veldig snille – og tjene penger på det att på til. Nå er det mange av oss som har hatt den samme opplevelsen, så jeg behøver ikke gå i detalj på det, men det var i tillegg artig å se hvor mye fint som finnes i bobil-

verdenen – og hvor mange praktiske småting man kan utstyre seg med når man **skal** på tur. Det er en lang vei fra den gang jeg dro på teltur første gang, og det mest raffinerte jeg kunne tenke meg var

Britt og Margaret, Hanne og Marion på jobb hos Askjem!

Sidse og Kari
er flott representanter for klubben!

ASKJEMS
Den gode ferieopplevelsen...

disse sammenleggbare teltene man kunne ha på taket av bilen. Lillebror tror jeg de het. Den står nå hos Askjems som et slags museumsstykke. Morsomt!

Lill Bjørvik

Tove i strålende humør
som pølseutdeler!

coop extra

Billigbutikken
med supermarkedsutvalg

EXTRA LAVE PRISER 8-22 (20)

DET GULE GALLERIET
GALLERI OG KAFFEBAR

Mandag, tirsdag og onsdag 10.00 - 16.00
torsdag 10.00-23.00, fredag og lørdag
10.00-02.30, søndag 10.00 - 18.00

Veftsgt. 1, Stavern

SOMMERMØTE PÅ AKTERDEKKET

Hilsen Marion, Kari, Hanne C og Lill

Jentene som hadde tenkt seg til Strömstad, fikk en fin sommeropplevelse i Stavern. De ser vi tydelig på bildet av Kari, til venstre, og Marion

Vi hadde tenkt oss til sommermøtet i Strömstad.

Hanne har vært på det en gang, og det hadde vært kjempehyggelig. Så det ville vi jo være med på nå som vi ikke

må bruke en feriedag for å komme frem i tide. Vi satte av datoen og gledet oss.

MEN, hvor skulle nå denne sommerfesten være? På en øy? Fellestransport med buss? Dessverre fikk vi aldri svar på det. Og vi ville jo gjerne hjem igjen i løpet av natten. Det ble for usikkert.

Så hva gjorde vi? Datoen hadde vi satt av. Vi gikk på Akterdekket og lekte vi var i Strömstad. Hyggelig hadde vi det ihvertfall. Egentlig frister det til gjentagelse.

Lill Bjørvik

FARRIS
BAD

Klubbmøte hos Dagros i Styrvoll

Møtet startet med orientering og omvisning i fjøsset ved Bjørnar Steinsholt og Marikken Røsholt.

Etter omvisning og nærkontakt med de firbente, startet klubbmøtet med at president Torunn H. Haarberg ønsket velkommen til møtet på hemsens over fjøsset.

Yrkesforedrag ved Hilde Eskedal:

Hilde har jobbet som fysioterapeut ved Larvik Fysioterapi siden 1983. Hun har gjennomført kursing og behandler lymfødeme, en medfødt eller en skade i lymfesystemet. Det er mange varianter og mange grunner til hevelse/vann i kroppen. Manuell lymfedrenasje, forsiktig massasje, brukes for å stimulere lymfesystemet. Dette er ingen smertefull behandling. Pasientene kan få satt på kinesiotape og kompresjonsstrømpe. Mosjon og bevegelse hjelper også. Interessant og informativt.

5-min v/Kari Linnestad.

Kari startet som 19-åring på sykepleierutdanning ved Aker sykehus i Oslo.

Her var det strenge uniformsregler og internatsregler. De første tre månedene var teori/praksis, deretter studier på lungeavdeling, praksis på Dikemark Psykiatriske sykehus. Studentene ble en sammensveiset gjeng, fortsatt sammen og skal snart møtes til 50-årsfest i Oslo.

Pause med spekemat, eggerøre, kjempegodt!

Maria har nærkontakt med en av de yngste i fjøsset!

Vår klubbs gudmor fylte 90 år 14. september!

Ellen Gade har betydd, betyr og vil bety mye for soroptimismen.

Hun er chartermedlem i Sandefjord soroptimistklubb da den ble startet i oktober 1955 og har vært en markant soroptimist siden.

Hun og hennes mann Arne, startet restauranten Gadella i Sandefjord i 1950 og ble med og chartret sandefjordklubben.

Hun har hatt en positiv finger med i mange prosjekter og oppgaver både i egen klubb og i unionsarbeidet. Hun har reist mye i disse 58 årene som soroptimist, hun er beviset på at det ikke er nok å

bare være på 10 klubbmøter i året av tre timer, som hun selv sier, men reise ut å møte andre soroptimister. Dermed ser man med egne øyne at man er del av et større fellesskap, knytter bånd med jenter som jobber mot det samme målet og bygger nettverk både en selv, klubben og organisasjonen kan nyte godt av.

I følge sandefjordsklubbens egen brosjyre, er Ellen glad i opera, liker å mosjonere i skog og mark, skiene er satt bort for godt, men hun er stadig på reise i inn og utland. Hun har vært unionspresident og var også den første lederen av Utdanningsfondet for kvinner i sør.

Vi i Larvik soroptimistklubb er stolte

over at Ellen Gade er vår klubbs gudmor og gleder oss stort over hennes besøk i klubben vår.

Varme gratulasjoner fra jentene i Larvik!

Kvinner er de fattigste

De fleste fattige i verden er kvinner.

Likestilling er ikke bare en kamp for kvinners rettigheter, det er også samfunnsøkonomisk smart.

Ekstrem fattigdom er tett knyttet til likestilling og kvinners rettigheter. Over en milliard mennesker lever i dag i ekstrem fattigdom. Sytti prosent av disse er kvinner og jenter, til tross for at to tredjedeler av alt arbeid utføres av disse.

Av all inntekt i verden tjener kvinner en tiendedel, og kvinner eier kun 1 prosent av all eiendom. I alle land diskrimineres kvinner på arbeidsmarkedet og får lavere lønninger enn menn. Kvinner får ofte kun deltidsarbeid og yrker med lav status, og har dårligere tilgang til offentlig støtte.

Det er derfor snakk om en feminisering av fattigdommen.

FN-sambandet.no

DISTRIKTSMØTET I SKIEN

Bak, fv.: Marion Andersen, Anne Brit Hellerud, Kari Linnestad, Margaret Støle Karlsen. Foran fv.:

Torunn Hammer Haarberg, Hanne Clason og Hilde Eskedal

Vi var 7 kjekke damer fra larviksklubben som dro til Skien på distriktsmøtet. Der utgjorde vi en bra kontingent. Møtet åpna med vakkert fløytespill av en ung musikkskoleelev. Hun spilte bl.a. Vårsøg og Tir n'a Noir. Det satte oss i god stemning fra begynnelsen.

Etter lystenning fikk vi høre et flott foredrag ved Erik Gjestvang. Han er en kunnskapsrik, historieinteressert lektor på Thor Heyerdahl v.g. bosatt i Skien. Han snakka om stemmerettsjubileet, og hvem vi kan takke for at norske kvinner tidlig fikk almen stemmerett. Han fremhevet først og fremst Camilla Collett som Norges første feminist. Hun og tre andre aktive kvinner kalte han De Fire Store i denne sammenheng. Disse var Fredrikke Marie Kvam, Gina Krog og Fernanda Nissen. Han beskrev at de brukte Bevisstgjøring, Organisering og Handling for å fremme sine meninger. I England var suffragettene mer voldelige. I Norge foregikk det fredelig med mange kvinnelige stemmerettighetsforeninger.

Videre fortalte Kristin Ruder om interessante prosjekter som var lagt fram på Kongress og Guvernørmøte i Berlin. Et av

disse var Selina Juul's, Stop Wasting food (fikk Nordisk Råds Miljøpris i år). Dr. Auma Obama jobber med et prosjekt i Kenya for å få ungdommen til å bli på landsbygda og dyrke jorda. Kristin sa at i Italia og Tyskland dannes det nå mange nye klubber, mens mange andre sliter med rekruttering. Over All Winner for gode prosjekter var i år delt mellom to: Island for sitt prosjekt for at unge kvinner skal finne sin x- faktor, og Sverige for Solvatten, solar safe water system. Dette kan vi lese mer om i Guvernørinfo.

Informasjon fra de ulike klubbene om deres aktiviteter:

Skien:

Jobber mye lokalt: Samarbeid med NAV: oss kvinner imellom. Møteplass for innvandrerkvinner, hvor de lærer norsk, lærer om det norske samfunnet, tannhelse, kosthold, likestilling og bygger nettverk. Brukt mye krefter på å skape nettverk innad i klubben. Slett lenge med rekruttering, men har klart å doble medlemstallet. De reiser en del. Har besøkt vennskapsklubb, vært i København og skal ha julemøte i Amsterdam. Møtelokaler i Sykepl.forb. lokaler i sentrum.

Erik Gjestvang, lektor på Thor Heyerdahl, Anne-Brit og artikkelforfatter Hilde! :-)

Sandefjord:

Hovedprosjekt er Edinet. Ønsker å fortsette der. De har skaffa 7 kvinner arbeidsplass i forbindelse med opprettelsen av et eldrehus. De arrangerte sommercamp i år med støtte fra Norgesunionen. Hadde fellesmøte med oss i Stavern da Sigrid Ag var på besøk. På oktobermøtet skal Ellen Gades 90 års dag feires.

Tønsberg:

Bytta møtedag til 4. mandag i mnd. for å tilpasse seg resten av klubbene, så vi letter kan møtes hos hverandre. Møtet er 18.30, i 4. etg på Oseberg hotell. De ønsker mer utveksling av program, og at vi kan tipse hverandre om gode foredragsholdere. De skulle også ønske at vi kan tipse hverandre om eventuelle nye medlemmer. Klubben har i samarbeid med Røde Kors språkkurs for innvandrerkvinner. Prosjektene i Moldova går sin gang. De har oppretta ei gruppe på 4 som har kontakt med eldre medlemmer. Klubben er stolt av å overta Utdanningsfondet nå.

Torunn fortalte om vår aktivitet.

Møtet ble avslutta med utlodning, diktlesing (Fuglevise av Ibsen) og lysslukking.

10. desember-appellen!

En kvinne sanker ekskrementer, høy, grass etc. for å lage "kukaker" hun kan tørke for så å bruke dem som brensel.

• Økt kommunikasjon og tilgang til informasjon (mobiltelefon ladere, radioer, osv.)

Alle soroptimistklubber verden over gir 1 dollar (10 kroner) til prosjektet og vi kan også gjøre dette for å se hvor vanskelig det er uten strøm:

• **"Lights out" - få en smakebit av** hvordan det er for de 2,4 milliarder mennesker som ikke har tilgang til pålitelig strøm ved å prøve hvordan det er å være uten strøm en dag?

"See Solar, Cook Solar"★

"Kan du tenke deg hvor vanskelig det vil være å tjene til livets opphold når du må bruke timesvis hver dag bare å hente ved til matlaging og varme? Eller hvordan skal du kunne studere uten elektrisk lys om kvelden? En fjerdedel av verdens innbyggere har liten eller ingen tilgang til strøm; 70% av disse er kvinner og barn som lever i utviklingsland"

Ann Garvie, SI-president
2013-2015.

Hvorfor Solar?

Ved å øke tilgangen på solenergi med **See Solar, Cook Solar**- prosjekter vil kvinner og jenter få

- mer tid til andre aktiviteter
- kunne lese og studere om kvelden
- få mulighet til inntektsbringende arbeid også etter det blir mørkt
- Helsemessige fordeler (skadelig os og røyk fra bål)
- Økt tilgang til helsetjenester (drevet av fornybar energi)
- tilgang til vannrensing
- nye arbeidsplasser og områder for sysselsetting
- Redusert risiko for vold ved økt belysning, spesielt i flyktningleirer og andre spesielt farlige områder

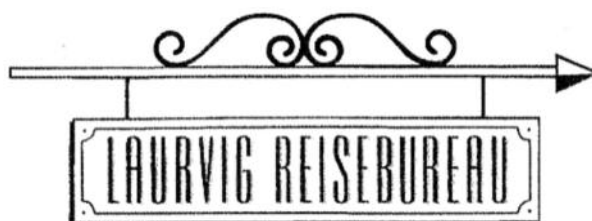
SORG

En verdig begravelse fjerner ikke sorgen, men gjør den enklere å bære.

Sletsjøe
begravelsesbyrå etb.1924

www.gsb.no
Behjelpelig hele døgnet

Larvik 33 18 10 80

Nansetgt. 11 -33 11 7171
post@laurvig.no • www.laurvig.no

FRISØRSALONG

Lord Lady

Verftsg. 4, Stavern | 33 19 98 05

SIEs FREDSPRIS 2013

Soroptimistenes fredspris gikk til italienske SILVANA ARBIA!

Søndag 14. juli ble vinneren av fredsprisen 2013 presentert og overrakt en pris på 20.000 Euro, sammen med soroptimistenes fredsstatuett. Hvert annet år blir en kandidat hedret og mottar Soroptimist Internationals Europas (SIE) fredspris for å ha gjort en spesiell innsats for fred.

Silvana Arbia er dommer og var inntil nylig tilknyttet den internasjonale domstolen i Haag. Fra 1999 til 2008 var hun ansatt som senioradvokat og sjef for påtale-myndigheten ved FNs internasjonale kriminaltribunal for Rwanda (ICTR) som hadde sitt sete i Arusha, Tanzania. Hun gjorde en god jobb med å sørge for at folks historier ble hørt i denne domstolen som gjennom mange år tok seg av sakene som hadde med folkemord og brudd på menneskerettighetene i Rwanda å gjøre.

Påtroppende SIE President Ulla Madsen, som også er leder i fredsprisjuryen uttalte ved overrekkelsen: "Kvinner i Rwanda har overbevist oss alle ved å fremstå som agenter i å bygge opp eget land og samtidig bygge fred". Hun fortsatte med å hedre prisvinneren med å si: "Silvana Arbia har vært en enestå-

ende kvinne som har vært en inspirasjon og hennes engasjement har sørget for et bedre liv for mange."

LUN OG TRIVELIG
café og møteplass

Becks
Cafe

Åpent alle dager

RESTAURANT
med stor og allsidig
ala carte meny

Becks
Brasserie & Bar

Åpent alle dager

BAREN
for samtaler og godt
drikke - før eller etter
restaurantbesøket

BECKS BAR

Åpent alle dager
48 05 11 11

RWANDAFOKUS I OKTOBER

Strømstadklubbens Päivi Leanderson fortalte oss om klubbens aktiviteter i Rwanda. Her flankert av Sissel Hobæk til venstre og Britt Ohrem Brastein.

Referent Sissel Hobæk

Medlemsmøte mandag 14. oktober 2013.

Møtet ble holdt i lokalene til Norconsult, der Maria arbeider. 13 av medlemmene var til stede. Visepresident Anne-Brit ledet møtet og åpnet med lyttening.

Våre gjester ble ønsket velkommen: Først Päivi Leanderson fra Strømstad soroptimistklubb, som var invitert til å snakke om deres arbeid i Rwanda, deretter de tre gjestene Trine-Lise Fevik, Kristin Dons-Wallebek og Anette Sørle Jacobsen.

Britt Ohrem Brastein ble tatt opp som medlem og ønsket velkommen i klubben.

Päivi holdt ca en times foredrag. Hun er en drivende kraft i Strømstads arbeid i og for Rwanda. Hun skal til Rwanda for 3. gang nå snart. Hennes klubb samler inn mye penger, og de ønsket å bruke dem i Afrika på hjelpearbeid som kan vare en stund. Valget falt på Rwanda etter et TV-program der en belgisk prest fortalte om folkemordet og konsekvensene. Det ble viktig å hjelpe kvinner tilbake til livet. Hun besøkte soroptimistklubben i Kigali, hovedstaden i Rwanda uten å ha med

penger eller løfter. Ville se og høre hva klubbene arbeider med og hvilke planer og ønsker de hadde.

Resultat:

a) De skaffet kvinner ovner til å lage mat i, murt av sement med armeringsjern inni og til å fyre i.

Elektrisk strøm fantes ikke i landsbyene.

b) Mikrokreditt i Gisenyi. Kvinner fikk låne penger for å kjøpe symaskiner.

c) Stort prosjekt i Kigali. Et stort landområde var kjøpt for å bygge et utdanningscenter for jenter.

Skal også fungere som konferansesenter. Strømstadklubben gikk inn der, og bygger nå skole for barn.

FarsundAdvokatene
FARSUND ADVOKATENE

- vi støtter soroptimistenes arbeid med å gi utdanning til kvinner der mulighetene er få.

Tlf. 38 38 97 50 www.farsundadvokatene.no

verken eller
både og

GAVER OG GOURMET

Storgt. 48 • Larvik • 90622290

- ta en tur innom eller besøk nettbutikken
www.verkeneller.no

Britt Ohrem Brastein, flankert av to stolte faddere, Margaret til venstre og Hilde til høyre, ble opptatt som nytt medlem på oktobermøtet!

Päivi fortalte at klubben hennes har mange arrangement i løpet av et år for å samle penger.

Marion Andersen fortalte om Yzalinne i Gisenyi, som vi betaler utdanningen for. Hun går på teknisk høyskole og skal bli ingeniør. Hun har 3 år igjen av studiet, og vi har nettopp sendt 1000 USD, som

dekker hennes kostnader i ett år. Kirstis minnefond skal betale for dette.

Hilde Eskedal refererte fra distrikts-møtet i Skien, der 7 fra vår klubb møtte.

Mona Sveistrup holdt yrkesforedrag om sin hverdag som lærer på Østre Halsen skole med varme og begeistring.

Hun fikk oss til å forstå at skolen nå er svært annerledes enn det vi voksne husker.

Margaret Støle Karlsen, som ny programansvarlig, viste bilder på skjermen og fortalte litt om soroptimismen og organisasjonens oppbygging. Nyttig for gjestene og alle oss andre.

Jorunn Sjønnesen hadde 5-min. om den rivende kontorutvikling som hun har vært gjennom i løpet av sine yrkesår – fra den enkleste, tunge skrivemaskin og spritduplikator til dagens IT-løsninger, der alle kommunale dokumenter ligger på nettet, og politikerne bl. a. kun bærer rundt på et nettbrett.

Gro orienterte om at vår klubb betaler for abonnement på avis i Moldova, der redaktøren er en modig kvinne, som har sine meningers mot. Abonnementene vi betaler for, går gratis til lesere i Moldova. Dermed får avisen spredd sine utgivelser til flere.

Jeg har vært i Peru. Jeg har vært i Lima over en del dager. Jeg har sett skyggesidene og de mer turistifiserte delene av denne byen på godt og vondt.

Mario Vargad Llosa ble i 2010 tildelt nobelprisen i litteratur. Han fikk den for sin kartlegging av maktens strukturer og skarpe bilder av individets motstand, opprør og nederlag. Jeg er nettopp ferdig med hans bok "Tante Julia og han som skriver". Det er en roman som gir et bilde

av Lima i 1950-årene. Boken er også filmatisert. Den handler om den 18 år gamle studenten som forelsker seg i en som er 14 år eldre. Hun er hans onkels fraskilte svigerinne. Vi blir tatt med inn i arbeidet og skrijving av såpeserier og historien bare spinner på seg.

Boken blir en morsom bok hvor det er en stor karakterrikdom, og det kan til tider gå over stokk og stein i boka. Boka er delvis basert på forfatterens første ekteskap. Hans beskrivelser av gryende kjærlighet, de ulike konflikter som finnes mellom mennesker og i samfunnet ellers er ikke bare enkle.

Han har en stor fortellerglede og boken krever at sofakroken er varm slik at en kan bruke litt tid på lesningen.

En bok som er å anbefale av en forfatter som krever sin leser.

Det er sagt at det er et sprell levende Lima han beskriver i denne boken, det sier jeg meg enig i.

PS: Jeg syns den er morsom ikke minst fordi jeg kjenner igjen stedene som beskrives, og kulturen som ligger nedfelt i menneskene har nok ikke endret seg så mye på 50 år.

Tove Akre

Reklame fra 1911

Nesten som Tygg Toy!

**Do You Know How to Kiss a Girl?
Then Learn!**

Stand facing her.
Do not tell her your intentions.
Do not ask permission to kiss her.
Look dreamily into her eyes.
You may hold her right hand in your right hand, if you wish.
It is well to sigh a couple of times about this stage of the game.
Whisper softly that her rosebud lips remind you of cupid's bow.
She will probably drop her eyes and blush when you say that.
Place the fingers of your left hand under her chin and tilt back her head slightly.
Draw her gently towards you.
Do not hurry.
Gaze deeply at the love-lights which slumber in her eyes.
Sigh once more.
Incline your head towards hers until your lips — BUT WAIT!
Do not kiss her until you know that she uses Listerated Pepsin Gum, the only antiseptic gum in the world, the only chewing gum that makes it safe to kiss.
If she is a Listerated Pepsin Gum girl, kiss her.

Copyright 1911 by Common Sense Gum Co

Apropos Stemmerettsjubileet:

Godt at norske kvinner fikk rett til å bestemme selv fra 1913.

Denne reklamen er datert 1911....

Hanne Clason

Samling på Voksenåsen i november

Brit Fusdal og Liv Handeland fra Tønsberg, Eva Eriksson, Tove Akre, Larvik, Ingegerd Dirtoft og Margaret Støle Karlsen, Larvik

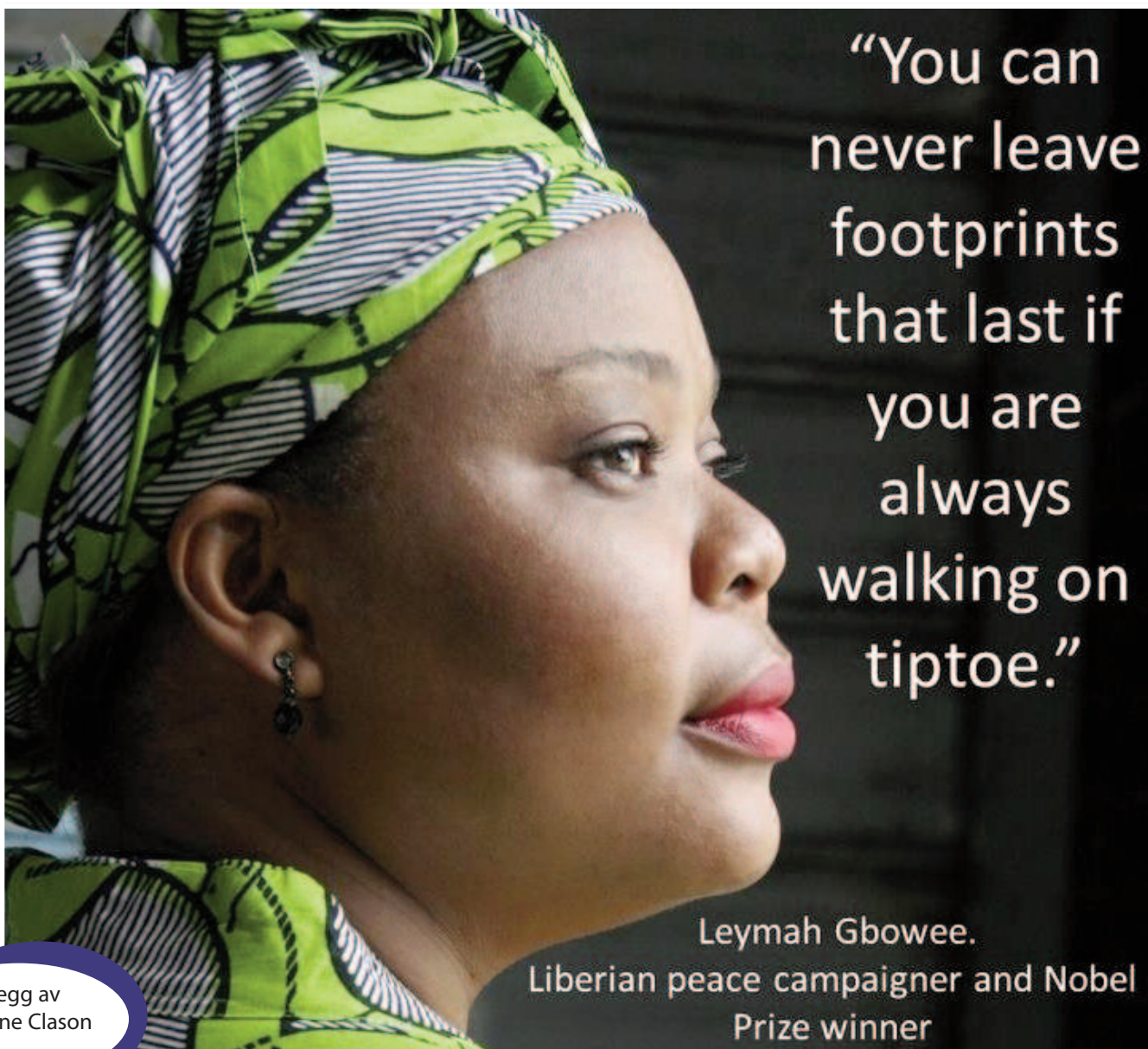
Vi träffades för att Liv Handeland, Tove Akre och jag satt och pratade om de identitetslösa barnens situation i Moldavien. Vi kallade dem "en förlorad generation". Jag föreslog då att jag skulle ta kontakt med Eva Eriksson, som är styrelseordförande på Våxenåsen.

De arbetar med att stötta de mänskliga rättigheterna på många olika sätt. Dessutom så har de stöd både av den norska och svenska regeringen. Det innebär att ministrar från båda länderna och också internationella personer med kompetens inom något område bjuds in till olika seminarier. De arbetar ofta med frågor, som är politiskt viktiga, men som inte hamnar i den dagliga debatten eller fördjupar olika problematiska frågeställningar.

Eva har varit politiker för folkpartiet (liberalerna) i Sveige och har både varit kommunalråd, riksdagskvinna, regionalråd för Västergötland och landshövding (fylkeskvinna) i Värmland tills förra året, när hon pensionerades. Hon har gjort ett antal utredningar åt regeringen och är styrelseordförande i Högskolan i Trollhättan och sitter i ett antal viktiga styrelser. Eva är från början utbildad specialpedagog.

Jag är ursprungligen tandläkare (specialist i protetik), blev därefter teknologie doktor med specialitet optiska mätmetoder (laserteknik) för industriell kvalitetssäkring. Headhunted ut som VD av Electrolux AB och byggde upp ett Industriellt utvecklingscentrum till 15 personer och 20 miljoner SEK i omsättning. Blev tillfrågad om jag kunde arbeta med att söka pengar för Karlstads universitets räkning i EU och för deras olika forskare. Tackade ja till detta eftersom jag nästan hade arbetat ihjäl mig. Blev pensionär för ett år sedan, men sitter också i ett antal styrelser och engagerar mig för Moldavien efter mitt första besök där.

Ingegerd Dirtoft

Innlegg av
Hanne Clason

Husker du Leymah Gbowee - en av Nobel fredsprisvinnere i 2011. Født i Liberia i 1972. 6 barn. Universitetsutdannet fra Amerika.

Jeg er en stor beundrer av Leymahs fredsarbeide. Jeg tenker på henne som en ung, vakker og modig liberiansk kvinne. Hun vokste opp i et land med med lange og blodige stammekriger. Vi som er godt voksne græsser når landet Liberia bli nevnt. Vi minnes de grusomme voldeligheter mot uskyldige kvinner og barn, barnesoldater, bloddiamanter og den fryktede presidenten Robert Taylor.

Leymah ble tildelt Nobels Fredspris i Oslos Rådhus desember 2011. Da var navnet Leymah ukjent for meg, men Liberias nye kvinnelige president Ellen Johnson hadde jeg hørt om. Unge Leymah hadde ingen hørt om.

Hvorfor fikk Leymah Gbowee, som én av tre, Nobels fredspris for 2011?

Jo, til tross for sin unge alder og mor til flere barn, kjempet og opponerte hun mot Robert Taylors blodige borgerkrig. Leymah opponerte mot krigen ved å samle kristne og muslimske kvinner. De ikledde seg i hvite gevanter (tegn på fred) og samtidig startet kvinnene sin sit-down-streik.

Kvinnene sa sa til sine menn - NO SEX - før ektemennene trakk seg tilbake fra krig og voldelige handlinger mot kvinner og barn. Det viktigste kravet Leymah og kvinnene hadde var å møte Liberias fryktede president for å få slutt på borgerkrigen.

Fredsprisvinner Leymah Gbowee oppnådde sine mål. Liberias borgerkrig ble historie. President Taylor ble avsatt. Presidenten ble i høst idømt en straff på hele 50 - femti - år for sine handlinger. Men hva med bloddiamantenes historie?

Har du lyst til å lese mer om Leymah og hennes arbeide, titt på nettet om Liberias bloddiamanter, Robert Taylor og ikke minst klikk inn på Oslo Freedom Forum.

Store deler av Moldova ser slik ut.

Dette er et innlegg fra Lill Bjørvik i Norsk Soroptimas oktobernummer 2013. Vi i Sorordredaksjonen vil også gjerne la hennes siste informasjon om jobben som Vannambassadør og arbeidet i Moldova, komme i våre spalter:

Kjære alle positivt innstilte og bidragsytende soroptimister!

Dette er virkelig siste nytt fra denne vannambassadøren. Min tid som ambassadør er nå over, og det kan være på sin plass med en liten oppsummering.

Det har vært stor velvilje fra svært mange klubber og noen enkeltpersoner. Det har jevnt og trutt kommet inn bidrag til «Go for Water»-kontoen. I alt har 38 klubber bidratt, og noen har bidratt flere ganger. Bidragene har vært fra det mer beskjedne til det svært imponerende.

I begynnelsen var det litt famling m.h.t. hva vannambassadørens oppgave var, men etter litt tid utkrystalliserte det

seg et fellesprosjekt i Moldova. Resultatet av prosjektet «Water is Life» (bruk av vannrenningsfilteret LifeStrawFamily) har bidratt til at anslagsvis 4200 mennesker har hatt mulighet til rent drikkevann – og har det fortsatt. Og hva det har å si for helsen vet vi alle.

Som det fremgikk av faktaark som lå i mappene under årets R&L- møte i Harstad, var det såpass belastende for vår kontaktperson i Moldova å få sendingen inn i landet, at vi ikke ønsket å gjenta det. Det ble drøftet på et utvidet unionsstyremøte hvilken retning vi nå skulle gå i, og det ble besluttet at soroptimistene skulle bidra til rensing av brønner. Det er registrert 136.000 brønner og 7.000 kilder på landsbygda i Moldova. Det er her landsbybefolkningen henter sitt drikkevann. Under årets tur til Moldova ble idéen drøftet med de 4 «gamle» klubbene og responsen var udelt positiv. Den femte og nyeste klubben har vært så heldig at deres landsby har fått et enormt vannprosjekt i regi av EU.

Vi har mottatt søknader fra Causeni og Edinet. Causeni har et prosjekt som de kaller «Start the day with a nice cup of clear water». Alt i alt har de planer om å rense og utbedre 20 brønner i landsbyene rundt Causeni. Foreløpig er det 9

VESTFOLD BRANNTTEKNIKK AS

AUTORISERT SERVICE- OG BRANNVERNFORHANDLER

Ryesgt. 28 3263 Larvik

brønner som er ferdige. De har nå søkt om støtte til 5 brønner. I landsbyen Zaim er det to brønner i hovedgaten som er aktuelle. Disse brønnene brukes av fastboende og av andre som er på tur. De har også et prosjekt i Saiti som omfatter 3 brønner, men hvor vi konsentrerer oss om én.

Det kan variere sterkt hva det koster å rense og utbedre en brønn alt etter hvordan grunnforholdene er. I gjennomsnitt er totalomkostningen på ca 3000 . Vårt bidrag vil ligge rundt 1500 . I tillegg til støtte fra soroptimistene mottar klubben bidrag fra kommunen, og de søker også andre NGOer om midler.

I Edinet er prosjektene i øyeblikket en brønn for 9 boligblokker i Edinet. Her henter 270 familier sitt vann. I tillegg ønsker de å male og sikre et vanntårn som forsyner en institusjon for psykiatriske pasienter med vann.

Hverdagslivet i Moldova er mer slit- somt enn her. Det har man ingen problemer med å forstå når man besøker Europas fattigste land. I tillegg til økonomiske utfordringer har landet også en kultur som ikke gir kvinner samme rettigheter som menn. Det finnes nok familier som har det som vi er vant til, men det

er heller ikke uvanlig at mannen i huset klapper til sin kone. Ingen synes det er rart. Den informasjonen har jeg fra Kim Ekhaugen i NORLAM. (NORLAM er et unikt norsk prosjekt hvor norske jurister bistår moldovske jurister i å modernisere rettsvesenet).

Alle klubbene i Moldova er nye sammenlignet med våre klubber, og det er direkte imponerende hva hardtarbeidene kvinner har fått til på kort tid. Jeg har forstått på det nye unionsstyret i

Stavanger at de ønsker å fortsette satsningen på vann. Det synes jeg er svært hyggelig å høre.

Til slutt, nok en gang, hjertelig takk til alle klubber for godt samarbeid.

Lill Bjørvik
Vannambassadør

I oktober gikk Lill av som Vannambassadør etter 4 år i jobben. Hun har gjort en formidabel jobb og vi i Larvikklubben er stolte over det som er gjort og over Lill!

” Vi gir deg næringslivet i Vestfold i hver eneste utgave hele året!

Vestfold Blad lar deg bli bedre kjent med menneskene, bedriftene og de som bidrar til verdiskaping i hele regionen.

Marianne Henriksen
Marianne Henriksen, ansvarlig redaktør

fylkesavisen
Vestfold Blad

Vi gir deg Vestfold

**SAY NO
UNITE**
TO END VIOLENCE
AGAINST WOMEN

Husk å kjøpe **LILLA**
SLØYFER fra unionen og
støtt arbeidet
mot
handel av
kvinner!
KONTONR.:
2801 18 11835

NORGESUNIONENS MENTORPROGRAM 2013-2014

1. visepresident i Norgesunionen,
Kirsti Guttormsen

Da er mentorprogrammet godt i gang med andre runde!

Etter en intensiv markedsføring via media, aktuelle organisasjoner, tidligere adepter og våre soroptimistmedlemmer, hadde vi pr 1.august 18 søkere til høstens mentorprogram. Det kom søknader fra både Trondheim og Porsgrunn! Vi tror at vi gjennom dette også fikk gjort soroptimistnavnet kjent i nye miljøer.

Etter internevalueringen fra forrige runde, ville vi fokusere på bedre samforståelse mellom prosjektgruppen og adeptene om hva som lå i programmet og hvilke forpliktelser deltagerne har. Derfor stilte flere fra prosjektgruppen på hvert intervju i år.

I år har vi 9 mentorer fra Oslo II, Oslo- Nordstrand, Moss og Romerike-Lillestrøm. Flere ville fortsette fra i fjor, og noen er nye. Vi kunne da tilby 9 plasser. I år kommer adeptene fra Litauen, Polen, Ukraina, Russland, Guinea, Burundi og Makedonia og fra flere fagfelt: økonomi, teknologi, psykologi, juss og kultur blant annet. Det var motiverte adepter som den 12.september møtte sine mentorer for første gang. Og flere var interessert i soroptimismen og det kvinnefellesskapet vi representerer. Flere av adeptene har senere vært invitert til både klubbmøter

og distriktsmøtet i Øst 1 så her ser vi noen potensielle medlemmer.

3.september hadde vi mentorsamling på Rica Helsfyr med opplæring i mentorrollen som tema. Sidsel Tveiten og Turid Kjølseth, Romerike- Lillestrøm, var ansvarlige for det faglige innholdet. Jeg er stolt av at vi har kompetanse i egen organisasjon på dette området. Det vil også si at vi ikke tror vi vil få utgifter til ekstern bistand denne perioden. Budsjetterte utgifter er hovedsakelig til markedsføring og til lokale/bevertning/lokalleie på samlinger. Av ekstern finansiering fikk vi for 2013 tildelt 25000 kroner fra Oslo kommune (og 30000 kroner i 2012). Uansett legger vi opp til å komme i mål meget godt innenfor budsjettet for 2013/2014.

Det var videre et ønske fra deltagerne i fjor om flere nettverkssamlinger og noe mer oppfølging av mentorene. Derfor har vi nå satt opp til sammen 10 samlinger gjennom denne perioden frem til mai/juni 2014. Nettopp hadde vi et mentortreff med innlegg fra NAV Intro. I november blir det nytt mentortreff hvor vi forsøker å få NOKUT til å komme. Vi skal også ha et adepptreff med tema om kultur i norsk arbeidsliv. Ellen Linde, med bakgrunn fra Fredskorpset, som bisto oss i fjor stiller også opp i år på nettverkssamling for adeptene.

Unionsstyret har nedsatt en egen evalueringsgruppe med 3 soroptimister fra Molde soroptimistklubb. Vi avventer rapport fra forrige runde. Det er lagt opp til at denne gruppen også skal foreta sluttevalueringen av hele pilotprosjektet i 2014.

Utover i 2014 vil unionen se på hvordan mentorprogrammet kan videreføres. Det synes som vi har truffet et behov med denne målgruppen, vi får brukt den varierte kompetansen til våre yrkesaktive medlemmer, mentorene i

programmet synes det er meningsfylt å være med, den internasjonale dimensjonen er med da det er rettet mot utenlandske kvinner, og SI langstidsprogram 2011-2021 er "Utdanning og Ledelse". Derfor er det interessant om vi kan videreføre dette, men spørsmålet blir jo i hvilken form (nasjonalt, regionalt og/eller lokale klubber) og samtidig at det er i en form som er overkommelig.

Samtidig følger vi med på utviklingen av SI/E mentorprogrammet. Det er nå blitt arrangert i to runder – målgruppen er yngre kvinner med lederambisjoner. Dette evalueres nå. Kanskje kan det utvides til flere unioner. Man ønsker fortsatt den internasjonale dimensjonen, men samtidig er det et viktig spørsmål å få redusert kostnadene. En skisse som ble diskutert i sommer er at unionene (de unionene som vil delta) har sine nasjonale mentorprogrammer som unionene selv arrangerer og bekoster, og at det er en internasjonal samling i løpet av året i regi av og bekostet av SI/E.

Prosjektgruppen for mentor- programmet består nå av Turid Kjølseth, R/L, Kirsti Guttormsen, Norgesunionen, Kari Fischaa, Borge og med bistand fra Irmela van der Bijl Mysen, Oslo II. Elisabet Gjerstad, Moss har bistått under intervjuene av kandidater fra Østfold.

På vegne av prosjektgruppen

Kirsti Guttormsen
1.visepresident Norgesunionen

Mentorprogrammet ble vedtatt som et 2-årig pilotprosjekt på representantskapsmøtet i 2011 og er et arbeidslivsrettet mentorprogram. Målet er å bedre mulighetene på det norske arbeidsmarkedet for utenlandske kvinner med høyere utdanning. De setter opp sine individuelle mål, får tildelt en mentor som er soroptimist og har månedlige samtaler med denne. I tillegg arrangerer prosjektgruppen samlinger gjennom året.

NYTTIGE LENKER

Europaføderasjonen:
www.soroptimisteurope.com

Soroptimist International: www.soroptimistinternational.org

Websites of Soroptimist International and Federations (oversiktlig side fra SI, Union of South Africa):
home.mweb.co.za/pf/pfalkson/sisa_links.htm

Program Focus, programsidene:
www.soroptimistglobalvoice.com

Project Exchange Pool - PEP:
www.soroptimist.at/pool.htm

FN: www.un.org

FØKUS: www.fokuskvinner.no

Globale fond for kvinner: www.global-fundforwomen.org

Human Rights Watch: www.hrw.org

UNICEF: www.unicef.no

United Nations Environment Programme:
www.unep.org

Women for Women International:
www.womenforwomen.org

JULEMERKER FRA LARVIKSKLUBBEN!

Larvik soroptimistklubb

Nå er vi i farta igjen!

Julemerker

Larvik soroptimistklubb selger julemerker til inntekt for Norske soroptimisters Utdanningsfond for kvinner i Sør. Støtt arbeidet vårt, kjøp julemerker som pynter opp på julehilsningene til venner og forretningsforbindelser.

Ett ark med 10 merker
koster bare kr **25,-**
pluss porto

Og sender du bestilling nå, rekker vi å sende dem til deg før jull

Ellen Katrine
Julefrimerkeassistent

Send bestilling til thorka2@online.no

Larvikklubbens julemerker har holdt seg populære gjennom mange år og selv i en tid hvor e-post har tatt over mange av oppgavene til gammeldags brevskrivning, holder julehilsner på "gammelmåten" seg godt. Og da er julemerker en trivelig måte å

pynte postkort- og brever med. Norske soroptimister landet over kjøper merker av oss og resultatet er ikke uteblitt. Gjennom årene har vi kunnet levere svært mye penger til prosjektene vi brenner for, særlig utdanningsfondet som er klubbens hjertebarn.

I fjor solgte vi for mer enn 20.000 kroner, men i år vil vi nok ikke selge fullt så mye. Det kan være mange årsaker til det, men da har vi restopp-laget å selge neste år.

Gro Stalsberg er den som sørger for utsendelse av merkene, mens Ellen Kathrine Snedal er vårt blide ansikt utad! :-)

Vinsmakingskveld på Det Gule Galleriet!

Etter å ha jobbet med idèen siden mai måned ble vinsmakekvelden avholdt torsdag 31. oktober på Det Gule Galleriet i Stavern. Det har vært bare moro å planlegge denne kvelden og Tone Merete

Jensen har vært en fornøyelse å samarbeide med.

Vi kunne vel håpe på en noe større oppslutning, men med 39 begeistrede

gjester er vi allikevel fornøyd.

Vinsmaking: Larvik Soroptimistklubb – her representert ved f.v. Eva Kjus, Hanne Clason og Marion Andersen – inviterer til Vinsmaking på Det Gule Galleriet torsdag. (Foto: Svend E. Hansen)

Vinsmaking for gode formål

Når Larvik Soroptimistklubb torsdag inviterer til vinsmaking på det Gule Galleriet er det et arrangement som er både til nytelse og til nytte.

- **Overskuddet** av arrangementet går til våre prosjekter for utdanning av kvinner i Rwanda og Moldova, forteller Marion Andersen, Eva Kjus og Hanne Clason fra soroptimistklubben.

I Rwanda støtter Larvik Soroptimistklubb ei jente i Gisenyi i Rwanda med en fireårig sivilingeniørutdanning. Prosjektet ble igangsatt takket være midler fra Kirsti Andreassen Renauds Minnefond.

- Vi får regelmessige tilbakemeldinger og jenta har nettopp gjennomført en eksamen med meget gode resultater, sier de tre soroptimistene.

Damene i Larvik stiller midler til rådighet for at den viktige utdanningen kan fullføres. Senere kan det bli snakk om lignende prosjekter for flere kvinner i Rwanda som vil ta utdanning på høyt nivå.

I **Moldova, som er Europas** fattigste land, er klubben i Larvik med på et felles prosjekt som soroptimister i Norge har satt i gang. Formålet med prosjektet er i utgangspunktet å forebygge menneskehandel.

Innsamlede midler fra norske soroptimister har blant annet gjort det mulig å undervise ungdom mellom 13 og 16 år fra fire

internatskoler i Moldova i livsmestring. Siden 2006 har flere enn 250 jenter og gutter i alderen 13–16 år og 86 jenter og 13 gutter alderen 16–18 år fått videreutdanning, midler til livsopphold, et sted å bo og støtte av en sosialarbeider. Arbeidet gjøres blant annet i samarbeid med soroptimistklubber i Moldova.

- Vi håper at folk slutter opp om vinsmakingskvelden på Det Gule Galleriet, hvor en importør presenterer tre røde og tre hvite viner og orienterer om disse – for håpentlig til hygge og glede for deltakerne, og til nytte for viktige utdanningsprosjekter, sier arrangørene i Larvik Soroptimistklubb.

Svend E. Hansen

91707465 • svend.einar.hansen@op.no

Lokalet var innbydende pyntet med mengder av levende lys og med musserende vin i det første glasset, varte det ikke lenge før stemningen var der. Anna Marxén fortalte og forklarte etter hvert som det ble servert smak, til dels "store smaker", av hvite og røde viner fra Spania, Italia og Australia. Hun var i besittelse av mye kunnskap og var spennende å høre på (for de som var i stand til å høre, lydnivået ble etter hvert ganske høyt).

Konklusjonen må være: Meget vellykket!

Vingruppen, Eva H. Kjus, Hanne Clason og Marion Andersen

Kari Linnestad og Marion Andersen

Larvik soroptimistklubb, i samarbeid med
Det Gule Galleriet og Pernod Ricard Norway,
inviterer til

Vinsmaking

på Det Gule Galleriet i Stavern
torsdag 31. oktober kl. 19.30

Musserende velkomstdrink.
Smak av tre rødvin og tre hvitvin
fra Spania, Italia og Australia.
Fingermat.

Anna Marxèn fra
vinleverandøren
informerer om de
forskjellige vinene!

Billetter à kr 380,- kjøpes på Det Gule Galleriet
i Stavern eller bestilles på tlf. 908 41 914 Eva/
970 74 498 Marion.

Overskuddet går uavkortet til Larvik
soroptimistklubbs prosjekter for utdanning
av kvinner i Moldova og Rwanda.

Besteforeldrenes KLIMAAKSJON

INNLEGG FRA SIDSEL MOBERG, vårt utflyttede medlem

Tidligere klubbmedlem, Sidsele Moberg har engasjert seg i miljøkampen med å melde seg inn i Besteforeldrenes Klimaaksjon! Hun har sendt oss nedenstående og oppfordrer oss til å ta miljøproblemene på alvor å engasjere oss. En enkel måte er å tegne seg som medlem i aksjonen. Det kan du gjøre på www.besteforeldreaksjonen.no

I sin gripende tale ved åpningen av klimatoppmøtet i Warszawa for kort tid siden, uttrykte Filippinenes sjefsforhandler Yeb Saño at vi kan og må stoppe galskapen. Han sa videre han ville faste frem til han så meningsfull framdrift i forhandlingene. Men Yeb vil måtte dra sulten hjem til et land som er rammet av den kraftigste tyfonen som til nå har nådd land. Og han vil oppleve enda kraftigere tyfoner i framtida, skriver tidligere FN-direktør og styremedlem i Besteforeldreaksjonen Svein Tveitdal i kronikken «De maktesløse arena» i VG i novemb-

er- også lagt ut på våre nettsider: <http://www.besteforeldreaksjonen.no/?p=9849>

Det eneste som kan stoppe galskapen er en ny, global folkebevegelse, tror Svein. At vanlige mennesker som du og meg ikke lenger finner oss i at våre medmennesker i sårbare deler av verden, og våre etterkommere, skal utsettes for denne trusselen. Med dagens utslippstrend er vi på vei mot det mest skadelige scenariet i den siste rapporten fra FNs klimapanel og en global oppvarming på over 4 grader i dette århundret.

Besteforeldreaksjonen er et lite bidrag til en slik bevegelse. Vi er ikke en forening for de spesielt interesserte, eller for de «miljøfrelste». Vi er vanlige besteforeldre, som er bekymra for framtida, og som vil dele denne bekymringa med andre. Det må vi hvis den skal ha noen verdi. På onsdag var vi i møte med Stortingspresidenten, der vi overrakte et brev med appell om å ta Grunnlovens miljøparagraf 110b på alvor. Prinsipper om å overlate landet til neste generasjon i minst like god

stand som det vi selv overtok, skal ikke være noe vi pynter oss med, men en forpliktelse som må virkeliggjøres i konkret handling. Du kan se mer fra møtet og lese brevet her: <http://www.besteforeldreaksjonen.no/?p=9804>

I dag har Besteforeldreaksjonen mellom 6 og 700 betalende medlemmer. Det er litt over en promille av Norges 450 000 besteforeldre. Målet vårt er at minst en prosent skal bli med. Hvis du vil hjelpe oss med dette, kan du videresende denne meldinga, gjerne sammen med oppfordringa på denne sida: http://www.besteforeldreaksjonen.no/?page_id=2354 Husk at vi ikke venter noen spesiell aktivitet av noen. Det er aktivitet god nok å melde seg inn og derigjennom bidra til å gi tyngde til våre krav til politikere: Det må bli slutt på klimapusleriene! Hvis ikke VI skal gjøre noe, hvem da? Hvis ikke HER, hvor da? Hvis ikke NÅ, når da?

Beste hilsen Halfdan Wiik, styreleder i Besteforeldrenes Klimaaksjon

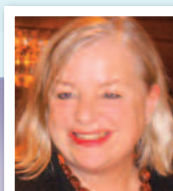
Bones for Life®

Dynamiske bevegelser gir økt fleksibilitet, stabilitet og styrke. Gledesfylt trening gir deg bevissthet om din egen holdning og mulighet til en mer funksjonell hverdag. Programmet styrker skjelettet og bedrer balansen.

Påmelding/
informasjon:

Anne-Grete Hopen
95 20 79 93

Kristin Ruder
33 32 90 09

Wellness Through
Movement
Intelligence

Bones for life • www.bonesforlife.com

ØP i alle kanaler

Papirabonnenter betaler
kun kr **51,-** pr. mnd. for digitalt abonnement
For kun digitalt abonnement kr **179,-** pr. mnd.

For mer informasjon:
www.op.no/kundesenter
eller
abo@op.no

Østlands-Posten

Distriktets største markeds plass. Garantert. www.op.no

Bedre avis

LARVIKKLUBBENS TILLITSKVINNER I STYRET

Her er våre tillitskvinner i styret samlet på ett Brett!

F.v. president Lill Bjørvik, visepresident Anne-Brit Hellerud, sekretær Torunn H. Haarberg, kasserer Gro Stalsberg, styremedlem Hilde Eskedal og suppleantene til styret, Ina-Maria Snedal Tufte og Maria Brekke Jakobsen

Disse loser oss gjennom soroptimiståret 2013 til 2014, fra oktober til oktober. Valgkomitéen hadde en grei jobb fordi medlemmene våre er positive til å stille som kandidater til de forskjellige vervene.

Vi gleder oss over jobben som er gjort og skal gjøres og takker for at vi har villige og interesserte medlemmer som gjerne tar et tak for en god sak: soroptimismen!

tillitskvinner fra oktober 2013/14

President

Lill Bjørvik

Visepresident

Anne-Brit Hellerud

Kasserer

Gro Stalsberg

Sekretær

Torunn H. Haarberg

Styremedlem

Hilde Eskedal

Suppleant til styret

Maria Brekke Jakobsen

Ina Maria Snedal Tufte

Representanter til Unionen

Lill Bjørvik

Torunn H. Haarberg

Suppleanter til Unionen

Kari Linnestad

Ellen Kathrine Snedal

Jorunn Sjønnesen

Programansvarlig

Margaret Støle Karlsen

Ass. Programansvarlig

Sissel Hobæk

Programkomité klubbmøter

Anne-Brit Hellerud, leder

Anne-Gro Gutterød

Marion Andersen

Tove Akre

Ekstensjon

Torunn H. Haarberg, leder

Sølvi Snedal Tufte

Ina-Maria Snedal Tufte

Maria Brekke Jakobsen

Valgkomité

Eva Helgerud Kjus

Mona Sveistrup

Jane Sandli

Kari Linnestad

Revisorer :

Jorunn Sjønnesen

Tove Akre

Nettansvarlig

Ellen Kathrine Snedal, leder

Maria Brekke Jakobsen

PR/Markedsansvarlig

Margaret Støle Karlsen

Redaksjonen for Sorord

Lill Bjørvik,

Torunn H. Haarberg,

Hanne Clason

Margaret Støle Karlsen,

Sølvi Snedal Tufte

FAKTA

« Manglende tilgang til teknologi, og til å eie jorda de dyrker og eiendommene de bor på, fører til at kvinner har svakere økonomi, færre muligheter og dermed blir mer sårbare enn menn. »

www.fokuskvinner.no

Støtt våre annonsører
- de støtter oss!

Byggmester
Bart Knipmeyer

Larviksveien 55 - Stavern
33 11 73 77 - 924 49 049

Det du *virkelig* trenger

Adelin

Kongegata 27, Larvik 33 18 13 20

Ønsker du veiledning om
frisyre og image, hårpleie
eller fargedesign
- vår spisskompetanse i alle
fagets disipliner står til
din disposisjon.

JAZZ
FRISØR

BYENS INNOVATIVE FRISØR • TORGET • LARVIK • TLF. 33182025
Mandag-fredag 09.00-18.00 • Lørdag 09-15.00

Trelast - byggevarer
dører/vinduer
garderobe • maling/
beis • jernvarer
låser/beslag
beleggingsstein
heller • AEG-verktøy

TERNEVEIEN 2 - STAVERN

Tlf. 03000
www.dnb.no

Denne plassen er sponset av
anonym annonsør.

Beløpet er gitt som støtte
til arbeidet

Larvik soroptimistklubb gjør for å gi
kvinner hjelp til utdanning.

Klær for deg som er ung i hodet
og voksen i kroppen

HANNE'S
MOTE
Forretningen med klassiske moteklær i størrelsene 42-56
Prinsekvartalet • Larvik
www.hannesmote.no

Kom, se og prøv!
PRINSEKVARTALET
LARVIK

*Ditt førstevalg
når det gjelder hudpleie*

Vi har byens beste utvalg blant apotekene!

VICHY
LABORATORIES

REN
CLEAN SKINCARE

L'OCCITANE
EN PROVENCE

vitus | **apotek**

Du finner oss i Amfi Larvik • 9-19(16) **SVANEN**

Soroptimist International Dubai Club in Founding

FAKTA

Dubai klubben må inntil videre kalle seg "Soroptimist International Dubai Club in Founding" inntil de blir chartred av sin tyske fadderklubb. De blir registrert som en Single Club som Isle of Man, Jersey, Hongkong osv. De er veldig aktive på FB. Har mange idéer og prosjekter. En aktiv klubb. Chartring 2014.

Jeg er ofte på besøk i Dubai. Dagene kan være svært lange, fordi arbeidsdagen slutter sjelden før tidlig kveld. I mai 2013 fikk jeg nyss om at det var etablert en soroptimistklubb i Dubai. Hurra, tenkte jeg. Endelig noen jeg kan få kontakt med. Jeg ble veldig glad! Fant adressen på Google og resten er en hyggelig opplevelse. Gleder meg til å møte dem igjen. President Sareh, tok kontakt med meg, og til min store forbauselse sa hun "hei" på norsk. Hun hadde bodd 2 år i Stavanger. Jeg ble straks invitert til lørdagsmøtet. Medlemmene har et åpent møte hver lørdag kl. 12 på kaffebrenneriet. "The Raw Coffebean". Kort fortalt. Cecilie, min datter, fant ikke frem.

President Sareh laget et ekstra møte for at medlemmene skulle møte meg og en annen soroptimistgjest fra Bergamo, Italia. Sareh hentet meg så jeg ikke rotet meg bort. "The Raw Coffebean" var igjen møteplassen. Innehaveren var soroptimist og kom fra New Zealand. Vi fikk en rask omvisning og hun viste oss kaffebrenningsprosessen. Virkelig en opplevelse å se små grønne bønner blir til velduftende kaffe.

Møtet var veldig kaotisk. Medlemmene kom og gikk. Mobilene var aktive. Huff og huff. Jeg fortalte hvordan vi arrangerte våre møter, prosjekter og

om utdanningsfondet. De var nysgjerrig på meg og mitt. Jeg fortalte og fortalte. Deretter fortalte den italienske gjesten om Bergamo klubben.

Medlemmene i Dubai Club in Founding er internasjonale, med en høy utdanning. Medlemmene kommer fra Finland, Polen, Ukraina, Italia, Tyrkia, Australia, New Zealand, Iran og Irak. Alle høflige, positive, interessante kvinner. De kommer til å samle inn store pengesummer til sine prosjekter.

Litt til ettertanke da vi skulle hjem, dekket flere av kvinnene seg til med sine dyre, elegante sjal før de gikk ut i mørket til ventende biler.

Hanne Clason

Bildene er "klippet" fra Facebooksiden klubben hadde på nettet og vi har dessverre ikke navnet på de blide damene i Dubai.

Dubai er et emirat i den føderale republikken De forente arabiske emirater. Storbyen Dubai er hovedstad og den største byen i emiratet. Dubai har størst befolkning av alle emiratene, men er etter areal det nest største etter Abu Dhabi som omfatter republikkens hovedstad og hovedsete for dens oljeindustri. Dubai har et areal på 4 114 km² og har 2 262 000 innbyggere (pr. 2008), hvorav mer enn 55% er indere og pakistanere, mens bare 15-17% er innfødte emirati. Dubai er et innholdsrikt emirat som ligger ved Persiabukta, med både sandørken, halvørken, landbruksareal, oaser og det største byområdet på den Arabiske halvøy. Dubai har store hoteller (bl.a Burj al Arab, verdens største kunstige slalåmbakke (Ski Dubai), verdens største samling kunstige øyer (The World), en av verdens største fornøylesparker (Dubailand) og verdens høyeste skyskraper (Burj Khalifa). Man finner også en norsk sjømannskirke her.

Wikipedia

Ny verdensborger!

Vår egen Ina-Maria med lille Vetle René som ble født 30. oktober 2013.

Alle tantene i Larvik soroptimistklubb stiller seg i gratulantenenes rekke og ønsker Vetle René velkommen til verden. Ikke er vi så nøye med det heller; vi ønsker ham velkommen i klubben også! Innen han kommer i aldren det er naturlig å bli soroptimist er det kanskje helt vanlig at også gutter er soroptimister. Uansett kan han bli en soroptimister! Velkommen skal du være!

min hobby

Det jeg bruker mest tid på i fritida, er nok håndarbeid. Jeg har alltid likt å lage noe, men det har gått i perioder. Har både hekla og brodert en del, men nå blir det mest strikking. Enkel strikking.

På kveldene kan det bli til at vi synker ned foran TV'n, ofte med engelsk krim. Da er det greit med et strikkesett i hendene. Blir også liksom mer nyttig da. Men det er artig å se metervis med garn bli endra til noe som kan brukes.

Liker best prosjekter som ikke er for ambisiøse. Da går det an å være sosial med prat eller få med kringgater ved siden av. Strikka kluter, sokker, votter, skjerf og Blånisseluer er noe av det jeg

har laga mest av. Artig å ha litt å gi bort både til mine egne og andre.

Vi har hytte i Romsdalen. I Åndalsnes ligger fabrikken til Rauma ullvare med fabrikkutsalg. Der må vi alltid innom. For det kunne jo være noen gode tilbud. Og det er det jo. Nå har jeg strikka en bomullsgenser til meg sjøl med garn for ca 30 kroner. Posesalg. Kjekt. Veldig lett å la seg friste. Har nok garn for flere år framover.

Så jeg får visst bare fortsette å strikke.

Hilde Eskedal

Tannpleierklinikken forebygger og behandler tannkjøttssykdom. Vi utfører også vanlig tannbehandling og kjevekirurgi. Vi er nyskapende innen tannhelse.

TANNPLEIERKLINIKKEN AS
Nansetgaten 13-15, Larvik, Tlf: 33 18 99 59

LARVIK BIBLIOTEK OG BIBLIOFIL

FOTO: Morten Bakkeli

I forbindelse med Bibliotek-Systemers jubileum i år, skrev Lill Bjørvik en artikkel i et infoskriv og vi sakser:

I 1983 skulle Larvik bibliotek flytte inn i nytt bibliotekbygg, men det lå i kortene at biblioteket ikke ville få økte midler til drift. Hvordan skulle man da kunne håndtere forventet økning i besøk og utlån. «Det var da en uredd biblioteksjef, Liv Andresen, satset på en siviløkonom som trodde han kunne programmere» (Torkel Hasle om Bibliofil utvikling i InfoBrev 2004:1)

Og så tømte vi alle katalogskuffene. ALLE – til og med hyllelisten. Det var en merkestund, sier Liv Andresen, smiler og grusser. Her gikk utallige timers arbeid i gulvet. Alle bibliotekarers mareritt.

Vi sitter og mimrer, Liv og jeg, om hvordan det var dengang ingen bibliotek hadde Bibliofil. Det er rart å tenke seg, men forsøk å skru klokken tilbake noen år. Bibliotekverdenen besto av kortkataloger; haugevis av kort som skulle ned på forfatter, tittel, emne (ett eller flere, grøss og gru) – for ikke å snakke om analyttene. Når en bok ble kassert var det motsatt vei. Det var nest-

en like stor jobb å fjerne alle kortene. Utlån, purringer og reserveringer var en sak for seg. Alle bokkort ble satt ned på dato og talt manuelt. Hvordan skulle man ellers få ut noe statistikk? Men det var spesielt reserveringene Liv lo over nå. En binders på aktuelt bokkort betød en reservering. Kan du tenke deg! Og så datt jo binders av fra tid til annen – med påfølgende klage, selvfølgelig. Vi satt og mimret om purringene også. Vi var jo alltid på etterskudd med purringer, og hvilket salig øyeblikk det var da skriveren spydde ut purringer første gang. Det var direkte morsomt.

En annen ting man heller ikke kunne si i gamle dager var når en bok var forventet inn. Når låneren spurte om det var lenge til den kom inn, så forsøkte bibliotekaren å si «tja, si det» med litt andre ord. Akk ja. Det var tider da man godt kunne ha permisjon og komme tilbake og det eneste som var nytt var tilveksten.

Hvordan var stemningen i Larvik bibliotek, spør jeg. Her skulle dere forlate alt det gamle og begynne med noe helt nytt. Ingen hadde tråkket opp løypa før dere. Klarte dere å sette dere ned og lage en kravspesifikasjon?

Nei, sier Liv. Dette var i høy grad «veien blir til mens du går». Vi visste at utlånet kom til å stige radikalt. Larvik bibliotek holdt til i en gammel villa som var uegnet som bibliotek, og nå skulle vi flytte til

et flott, nytt bygg sentralt i byen. All erfaring tilsa at det kom til å bli voldsom trafikk. Og biblioteket ville ikke få en krone mer til drift.

Og her er det at rådmannen og biblioteksjefen finner hverandre og Torkel Hasle setter i gang med å lage et utlånssystem. Men appetitten vokste, og utlånssystemet fikk følge av en søkedel og en katalogdel. En stadig mer raffinert søkemodul. Hvordan kan jeg søke på analytter? spurte bibliotekaren. «Analytter» sa programmereren spørrende. Han hadde aldri hørt om det. Men – noen dager senere var det mulig å søke på analytter. Og slik vokste første versjon av Bibliofil langsomt frem.

Stemningen blant personalet var entusiastisk. Jeg kan ikke huske annet enn at samtlige gledet seg til noe nytt. Det var liksom helt naturlig at Arbeidsmiljøloven fikk en liten hvilepause, sier Liv. Alle titler skulle registreres og alle bøker skulle få sin strekkode. Strekkodene tømte ut av skriveren og ble sortert utover gulvet i det nye, halvferdige biblioteket. Mens byggingen pågikk krøp vi rundt på gulvet for å finne akkurat den strekkoden. Det var lange, morsomme dager.

Det må også nevnes at det var ikke bare personalet som så frem til endringen. På den tiden var Larvik bibliotek et samarbeid mellom kommunene Hedrum, Tjølling, Brunlanes og Larvik. Samtlige biblioteksstyrer var også positive, etterhvert.

Alle i lokalmiljøet var positive, med andre ord. Men i bibliotekmiljøet som sådan fikk Larvik mye kjeft og møtte mye motbør. Man ble beskyldt for å være illojal og gå sine egne veier og ikke tenke på at landet burde ha ett system. Miljøet så for seg at dette var begynnelsen på at alle bibliotek skulle få separate husholdningssystemer.

Da den store dagen, åpningsdagen kom, sto vi der med hektiske roser i kinnene og stolte på at alt skulle funke som tenkt, sier Liv. Alle broer var brent. Alle titler var lagt inn, alle lånere var lagt inn - og nå skulle det fungere i stor skala. Og så gjorde det det!

Det er morsomt å tenke på at det som hadde sin svært spede begynnelse i Larvik for 30 år siden, nå er et fullmodent system som håndterer over 20 millioner utlån i året (20 804 303 i 2012). Det er ca 65% av samtlige utlån i Norge.

Lill Bjørvik

Det er ikke det at vi er så mange eldre i klubbene ... - det er at vi er så få unge.

”

Marianne Kalleberg - Arendal
Distriktskontakt Syd I

Mat- gleden

Etter at jeg fullførte videregående skole og skulle starte på en yrkesutdanning, begynte jeg på Statens lærerskole i Heimkunnskap i Bergen. Det var en tilfældighet at jeg startet med denne delen av yrkesutdanningen, men førte til en stor interesse for matlaging og ikke minst baking både kaker, gjærbakst og annet bakverk. Med en av bergensernes spesialiteter «Hvit dame», har jeg gjort lykke både ved store og små anledninger

Hvit Dame:

Dette trenger vi:

Sukkerkakebunn:

3 egg
80 g farin
100 g mel
(Det går an å kjøpe ferdig sukkerkakebunn som er tredelt!!!!!!)

Makronbunn:

100 g farin
70 g hasselnøttkjerne
15 g mel
1 dl eggehvite (2 egg)
50 g farin
Fyll
150 g jordbærsyltetøy
4 dl kremfløte
Marsipan (jeg kjøper ferdig kjevlet marsipanløkk)

Slik gjør du sukkerkaken:

1. Sett ovnen på 175 gr
2. Pisk egg og sukker over damp til massen tykner
3. Bland i hvetemelet ytterst forsiktig!
4. Ha røren i en rund, smurt kakeform, ca 20 cm i diameter. Stek i ca. 30 min ved 175 gr

Slik gjør du makronbunnen:

1. Sett ovnen på 100 gr.
2. 100 g farin, malte hasselnøttkjerne og melet blandes godt.
3. Stivpisk eggehvitene med resten av sukkeret. Rør med superlett hånd nøtteblandingen inn i eggehvitene.
4. Ha røren i en rund form, ca 20 cm i diameter, og stek i 1 time. Dette blir mer tørking enn steking.

Slik bygger du kaken:

1. Del sukkerkakebunnen i 3, den ene litt tykkere enn de to andre. Legg den tykkeste på fat og smør et lag syltetøy over.
2. Plasser makronbunnen ovenpå og gi den et lag syltetøy og et lag pisket krem.
3. Neste sukkerkakebunn legges på, og får også syltetøy og krem.
4. Legg på den tredje sukkerkakebunnen som bare får krem.
5. Rull marsipanen tynt ut, og legg den forsiktig på slik at den dekker hele kaken. (eller rull på det ferdigkjøpte marsipanløkket).

Den store, hvite marsipanflaten innbyr til pynting!
LYKKE TIL!

Torunn H. Haarberg

Distriktskontakten inviterte

Deltagere : Jorunn Moe**- distriktskontakt****Horten: Aase Tronstad og Lise Adal.****Holmestrand: Tone M. Langfjæran og Wenche Gregersen.****Tønsberg: Solveig Ahlquist og Liv Handeland.****Sandefjord: Evy Kruse og Solveig Steen-Firing.****Larvik: Lill Bjørvik og Anne-Brit Hellerud****Skien/Porsgrunn: ingen kunne dessverre møte.**

Jorunn Moe har nå vært kontakten i 8 år og går nå av. Vi ble oppfordret til å sende inn forslag på ny yrkesaktiv kontakt. Forslaget skal sendes Edle Utaaker innen 18. jan. 2014.

Jorunn Moe har vært på distriktskontakt møte i Oslo lørdag og søndag. Med kontakter fra hele landet – dessverre er det for tiden ingen i nord. Rekruttering er en av våre viktigste oppgaver nå. Alle klubbene sliter med en høy gjennomsnittsalder.

Vi er i Norge pr i dag 66 klubber, 1851 medlemmer. Innen 2015 skal vi være

2000. Det er i snitt 4 nye medlemmer pr klubb. Dette bør vi alle klare m god margin. Askerklubben har 1 år på seg nå til å skaffe medlemmer – ellers blir klubben lagt ned. De er pr i dag 4 medlemmer og jobber hardt med saken. En klubb må ha min 15 medlemmer.

Hortenklubben er nå bare 14 medlemmer og jobber også hardt for å få inn nye.

Skien/Porsgrunn hadde 12 medlemmer for kort tid siden. De har nå klart å bli 23 stk. Hva har de gjort for å klare dette ?

Forslag på nye medlemmer sendes ut til alle i klubben. Godkjenning av navn behøver ikke ta mer enn 3 dager. Nye reflektanter bør kunne bestemme seg etter 3 møter om de vil bli medlemmer.

Viktige punkter for å få nye medlemmer og for å beholde de:

Interessante foredragsholdere på møtet. Fadderne er viktige og bør holde kontakten med de nye. Prøv å få de nye medlemmene fort inn i arbeid, slik at de blir aktive og kjent med vårt arbeid. Noen klubbmedlemmer møtes 1 time før møtet for å spise og kose seg. Da er

På bildet:

Aase Tronstad, Horten, Tone M. Langfjæran Holmestrand, Jorunn Moe, distr.kont. Tønsberg, Lise Adal, Horten, Wenche Gregersen, Holmestrand.

Fra venstre bak: Solveig Ahlquist, Tønsberg, Anne-Brit Hellerud, Larvik, Lill Bjørvik, Larvik, Evy Kruse, Sandefjord og Solveig Steen-Firing Sandefjord.

det mulig å droppe kaffepause og avslutte møtet 1 time tidligere. Vi tenker da på de unge som ofte er i tidsnød pga små barn og arbeid.

Etter en hyggelig diskusjon om dette tema og mange gode bidrag fikk hver enkelt presentere sin klubb og sine prosjekter.

Horten skal ha julemarked på Karljohansvern 7. og 8 des. kl 12-18/ 12 – 17.

Sandefjord planlegger "Damenes

aften"
Tønsberg planlegger et
"Diskusjons forum"

Når det gjelder prosjekter er Moldova
et som alle støtter.

Larvik har prosjekt i Rwanda hvor vi
støtter en ung student som tar høye
utdanning.

Det ble oppfordret til å besøke hver-
andre nå som alle har forskjellige
møtedager.

**Horten skal ha distriktsmøte i
2014 , 18 september! Så hold av
denne dato og møt opp !**

Til slutt ble vi servert ferske rundstykk-
er og en nydelig " gulrotsuppe" med en
skje russisk youghurt i.

Anne-Brit Hellerud
Visepresident

Larvikklubben tar miljøet på alvor
og ett skritt på veien mot mindre
forbruk av plastbæreposer er
å bruke miljønett.

Vi har laget et miljønett
som også markedsfører
organisasjonen vår samtidig
som salget bringer penger
til utdanningsfondet.

Pris pr. nett
30,-
pluss porto

Send bestillingen
din til
gro.stalsberg@larvik.
kommune.no
og spar miljøet for noen
plastposer samtidig
som du hjelper til
å gi jenter
utdanning.

Kvinner i arbeidslivet

Ved å fjerne hindringene for kvinner i arbeidslivet, samt heve
kvinnens lønninger til menns nivå, kan antallet mennesker som
lever under fattigdomsgrensen reduseres med opp til 25
prosent i Argentina og Brasil, og 40 prosent i Chile.
Likestilling i Afrika sør for Sahara kunne ført til 20 prosent
større utbytte i landbrukssektoren.

www.saynotoviolence.org/

Husk våre nettsider:
www.soroptimistnorway.no
om det er noe du lurar på
angående
organisasjonen vår!

Norconsult

Tverrfaglige rådgivere - midt i Larvik

- Prosjektadm • Elektro
- VVS, Bygg
- Brann
- Kommunalteknikk
- Plan Miljø
- Landskapsarkitekt
- Oppmåling

Tlf. 331 41 400
www.norconsult.no

Nedre Fritzøegate 2, 3264 Larvik

diLUSSO Cashmere
Made in Italy

**SKJERF • SJAL
LUER • PLEDD • HALS**

En kvalitet som gir deg en
følelse av luksus hver dag!

Bestill på
www.dilusso.no

Støtt våre annonsører - de støtter oss!

TREFFSIKKER PROFILERING

allmade.no

Tlf.: 3311 3737 - allmade@allmade.no

Kjapt, korrekt og levert til avtalt tid

STAVERN
Sport

DRONNINGENSGATE 2
3290 STAVERN ☎ 33 19 89 41

Unn deg en elektriker!

HAFA

ELEKTRO • AS

33 18 68 60

MarinAlpin®

SPORTS & LEISUREWEAR

STYLED IN STAVERN, NORWAY

THORESEN

transport a.s

★★★★★

HOTEL WASSILIOFF

STAVERN

Havnegaten 1
3290 Stavern
33 11 36 00

LARSEN

GARTNERI AS

Tlf. 33 18 32 62 - VELDRE

LIVSSTIL
KOSTHOLD
TRENING
SPA

min kilde VARIG LIVSSTILSENDRING *EasyLife*

LIVSSTILSENTER
www.minkilde.no
Et helhetlig senter

977 58 570
Olavsgt. 30 - Larvik

UTDANNINGSFONDET

- tilbake i Vestfold igjen!

- og denne gang er det det Tønsbergklubben som har tatt over denne viktige jobben!

Etter to inspirerende år med guvernørjobben, ble jeg mer bevisst på og godt kjent med andres innsats i organisasjonens arbeid. Margaret Støle Karlsen og jeg hadde mange gode samtaler, begge i "guvernørjobben" og hun hadde gode og inspirerende innlegg, spesielt om utdanningsfondet.

Alle medlemmer i Larvik vet sikkert om innsatsen fra egen klubb; en innsats som har bidratt til at dette har blitt et stor-slagent prosjekt og som igjen har hjulpet mange kvinner til utdanning. Det har til og med fått prosjektenes hederspris på Guvernørmøtet i Budapest 2012: "Overall Winner" for et spesielt godt prosjekt.

Det var derfor ikke vanskelig for Tønsbergklubben med å stille seg ansvarlig for å ta over etter god innsats fra Gjøvikklubben. De har hatt unionens prosjekt i fire år og vi hadde et hyggelig møte med overrekkeelse av papirer og et par kasser permer av historisk verdi. Fra overrekkeelsen 1 oktober 2013 er vi allerede godt i gang med å tilrettelegge med en ny hovedgevinst til utlodning. Det har de siste årene vært trekning av kunst på R&L møte, men siden dette kan være besværlig å få med seg i koffertene med mer, har vi valgt en annen hovedgevinst dette året.

Vi har også, takket være Margaret, fått en ny logo! Denne kommer du til å gjen-

kjenne og bli glad i! Vi står alle sammen om unionens prosjektarbeid og Margaret er den som ved sine kreative bidrag viser en sann "soroptimist-ånd".

Det er også hyggelig å jobbe litt på tvers av klubbene og jeg har allerede fått et ja fra Lill og Margaret til samlet gjennomgang av hva som kan og skal spares på av historiske fakta om utdanningsfondet.

Vi i Tønsbergklubben har akkurat hatt en julemesse og inntekten her går uavkortet til utdanningsfondet.

Vi gleder oss til en spennende tid med utdanningsfondet!

*Ønsker deg en god
adventstid
og GLEDELIG JUL!*

Kasserer:
Solveig Kittilsen

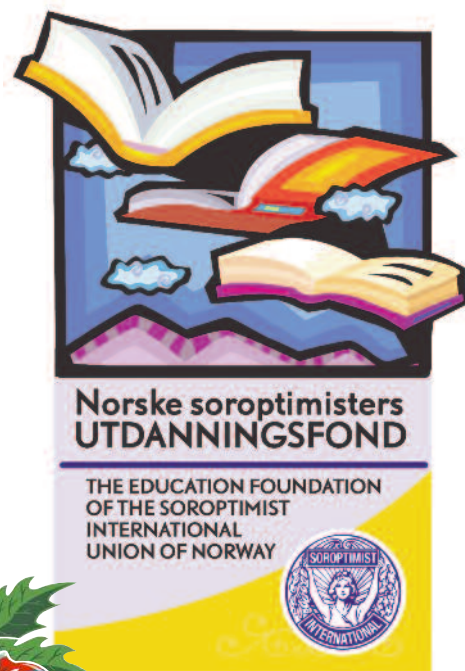
Sekretær:
Anne Brit Lystrup

Styremedlem.
Giulia Brighentri Schøyen

Leder: Kristin Ruder

Formålet med utdanningsfondet er å yte økonomisk støtte til utdanning for kvinner i sør hvor det er soroptimistklubber som tilhører europaføderasjonen SIE.

I praksis vil det si afrikanske land.

For 2013 ble det delt ut stipend til 51 kvinner i følgende fire afrikanske land gjennom lokale klubber: Rwanda, Kenya, Madagaskar og Burkina Faso.

Inntekter til fondet kommer fra innsamlinger og salg av produkter i regi av klubbene.

HVORFOR SOROPTIMIST?

Jeg hadde aldri hørt om soroptimistene før mamma ble medlem for over 10 år siden. Det høstes spennende og sofistikert ut å bli invitert med i en slik klubb.

Yrkeskvinner for kvinner

i sør. Kan det bli mer riktig og viktig enn det? Jeg var gjest og holdt yrkesforedrag en gang. Interessen og engasjementet hos damene var stort. At jeg noen år senere takket ja til å bli med, var av flere grunner - som nok er de samme årsakene til at jeg fortsetter som soroptimist:

*** Jeg ser på dette som én** verden, og vil forsøke å hjelpe fattigere deler av verden

*** Jeg synes at vi bør ha** respekt for, og bry oss om andre på en positiv måte

*** Jeg bruker møtene** som egentid.

*** Jeg får nettverk** og tilegner meg mye kunnskap i møtene

Jeg liker spesielt appellen,

yrkesforedragene/-besøkene, kunnskaps-/nyhetsforedrag - og at vi av og til møtes andre veldig hyggelige steder som hjemme hos (...), ute i naturen og på Tollerodden

Alle klubbmedlemmene har opplevd mye, er engasjerte, åpne, ekte og oppmerksomme. De ekstra ivrige ildsjelene er viktig for klubben vår, uten dem kunne interessen dabbet av.

Å være en del av soroptimistklubben i

Larvik er litt den samme følelsen som det å være ansatt i Norconsult gir meg; jeg tenker: "Det er så mange dyktige mennesker her, da må jo jeg også være litt flink! Styrket selvfølelse gjør meg istand til å se andre.

Maria Brekke-Jakobsen

LESERBREV

FN-MARKERING

Vold mot kvinner

25. NOVEMBER var FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot jenter og kvinner. Dagen ble opprettet i 1999. Vold kan ramme kvinner, uansett etnisk opprinnelse, sosial bakgrunn eller status. Så mye som én av tre kvinner i verden er utsatt for vold iløpet av livet.

NESTEN FORTI soroptimister deltok under FNs 57. samling i NY 15. mars i år, da kvinnes situasjon (Status of Women) sto på dagsordenen. Her ble det understreket hvor viktig det var å sette fokus på vold mot kvinner, samt å gi jenter og kvinner utdanning, i kampen mot kjønnsbasert vold.

SOROPTIMISTENES MÅL med

deltakelsen var å komme fram til en erklæring så slagkraftig at den skulle bli tatt alvorlig av regjeringer, lovgivende forsamlinger og samfunn i hele verden. Etter to ukers intense forhandlinger og en utstrakt lobbyvirksomhet fra soroptimistenes og andre NGO-ers (Non Governmental Organisations) side, oppnådde medlemslandene til slutt enighet (Agreed Conclusions). Man ble her enige om at det å gi utdanning til

FN'S OPPROP: - Bryt stillheten! Når du opplever et tilfelle av vold mot en jente eller kvinne, ikke se en annen vei. Gjør noe! oppfordrer FNs generalsekretær, Ban Ki-Moon.

hele samfunn, også gutter og menn, var det viktigste langsiktige kampmålet for avskaffelse av vold mot kvinner. Man ble videre enige om at definisjonen av vold mot kvinner og jenter også skulle omfatte tvangsaborter, drap på jentebarn, omskjæring av jenter samt seksuelt misbruk. Dette ble vel mottatt av soroptimistene som hadde argumentert sterkt for det i plenum.

LARVIK SOROPTIMISTKLUBB og de andre 65 klubbene i Norgesunionen arbeider, i likhet med Europafederasjonen og Soroptimist International, helt i tråd med dette. Gjennom informasjonskampanjer og utdanningsprogrammer bekjemper soroptimistene vold mot kvinner. Klubbene arbeider i prosjekter som rapporteres inn til Soroptimist International som igjen rapporterer videre til FN. Slik oppnår soroptimistene konsultativ status i FN. På 10-årsdagen for opprettelsen

av denne FN-dagen lanserte Ban Ki-Moon et nettverk av mannlige ledere som skal arbeide mot vold mot kvinner. «Bryt stillheten! Når du opplever et tilfelle av vold mot en jente eller kvinne, ikke se en annen vei. Gjør noe!» oppfordrer han.

I ANLEDNING 25. november 2013 sier han: «Vi må sørge for at beskjeden «nulltoleranse» høres. For å oppnå det, må vi engasjere hele samfunnet, og spesielt unge mennesker. Alt for mange unge menn vokser i dag opp med utdaterte mannlige rollemodeller. Å snakke med venner om vold mot kvinner og jenter - og om hvordan få slutt på dette, kan være med å hjelpe.»

25. NOVEMBER ble igjen søkelyset rettet mot vold mot kvinner som globalt problem, et problem vi alle må være med og bekjempe.

Lill Bjørvik, president Larvik soroptimistklubb

tilbakeblikk

V/Gro Stalsberg,
rådgiver/ samlingsansvarlig
Larvik Muséene

Dette er skrevet av min tante Astri Jahnsen og jeg fikk det overlevert fra Else Karlsson etter at tante Astri døde i 2000. Astri var chartermedlem i Larvik soroptimistklubb.

Det er jo også et tilbakeblikk og relatert til min jobb med tanke på at vi jobber med historie og tiden som har gått.

Gulvuret sto hjemme hos min bestemor og min tante på Kaupang og er nå overtatt av min fetter og teller fortsatt sine minutter og timer.

Desemberkveldens mørke står som en tett vegg utenfor vinduet.

Naturen er stivnet til i frostens favntak, og sneen har lagt seg over jorden som et lunende teppe.

Det hviler en stillhet over desemberkvelden, en god og velgjørende stillhet.

Inne i min stue er det lunt og lyst, også her råder stillheten. I stuens ene hjørne står det gamle gulvuret og måler tiden. Dens takt-faste tikk-takk griper ikke forstyrrende inn i stillheten, men er som en del av den.

Tidens eget pulsslag. Det er noe beroligende ved den måten det gamle gulvuret forteller meg at tiden går.

I snart 200 år, for flere generasjoner av min slekt, har gulurets pendel svinget fram og tilbake, og drevet urverket. Minutt for minutt, time etter time i dager og år, onde som gode. Uanfektet og uforstyrret av livets skiftende gang. Et sentralt punkt ingen kommer utenom, om livet er langt eller kort.

Noen ganger kan det synes at det måler tiden så uendelig langsomt. Det er når vi er utålmodige - eller forventningsfulle. Andre ganger går det så altfor fort synes vi. Det er når vi ikke får tiden til å strekke til. Ofte har det undret meg at minuttviseren når tallskiven rundt på en time - en slik ro som den legger for dagen!

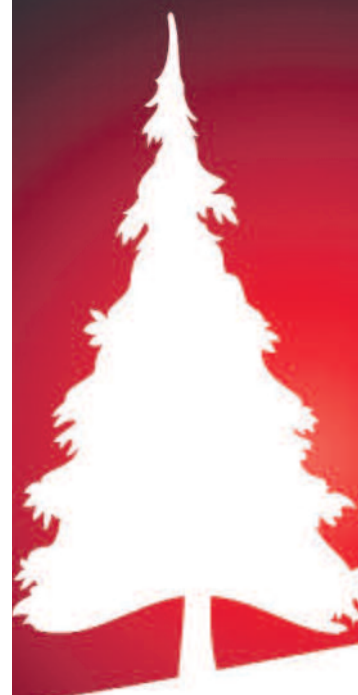
Når jeg lar stillheten ta meg i sin favn, og lytter til det gamle gulvurets rolige pulsslag, faller det fred over mitt sinn. Da er det at den rastløse verden rundt meg synes meg fjern - og meg så aldeles uvedkommende.

Mitt sinn fylles av takknemlighet fordi det finnes slike stunder til. Stunder hvor jeg kan finne ro og balanse etter dagen arbeide og de mange krav.

Stunder som gir meg mulighet til å finne impulser til å gå videre.

I mitt indre former det seg en stille bønn. En bønn om at alle mennesker, av og til, må få anledning til å la stillheten ta seg i sin favn - og bli en del av den.

Astri Jahnsen

sorord

*Man skal ikke hoppe så høyt
at man snubler i sitt eget
skjegg.*

”

